

LATÉNSKÉ NÁLEZY Z DRAŽKOVIC

Vít VOKOLEK

Dražkovice (okr. Pardubice) jsou známé především svými žárovými hroby jak lužickými, tak slezskoplatěnickými nebo staroslovanskými,¹⁾ které byly zkoumány již v minulém století v pískovně a kolem ní. Pískovna se rozkládá V od J konce obce, v nepatrně zvýšeném terénu, na parc.č. 396/2 a 408/2 a v současnosti je již téměř zavezená. Podloží zde je tvořeno jemnějšími štěrkopísky, okolní krajina je bez porostu, intenzivně zemědělsky obdělávaná. Při povrchových sběrech v letech 1967 a 1969 jsme SZ od pískovny, vedle lužických střepeň z rozoraných žárových hrobů, našli střepeň, náležející laténské kultuře. Nálezy se kumulovaly na dvou místech na parc.č. 396/1 a poblíž pískovny byl znatelný naoraný objekt. Na rozhraní let 1975 a 1976 byl Z od pískovny hlouben průkop pro vodovod, který protnul nejméně 10 objektů, znatelných v délce 150 m na parc.č. 394, 395, 396/ a 408/1 (na plánu, tab.1, označeno jako A). Průkop byl v horní části široký 5 m, ke dnu se zužoval na 2,5 m a 2 m hluboký. Záchraným výzkumem v dubnu 1976 se nám podařilo prozkoumat zachované části tří objektů (5,9,10), ostatní byly nepřístupné, datovací nálezy byly získávány z profilu nebo vyhozeného materiálu. Nálezy jsou uloženy v MVČ v Hradci Králové.

Objekt 1

Byl situován na parc.č. 408/1 a znatelný na Z profilu průkopu. Tvořila ho pravidelná jáma se svislými stěnami a plochým dnem. Šířka na profilu byla 100 cm, hl. 90 cm (od ornice zbaveného povrchu). Výplň v horní části byla světlehnědá, ve střední hnědošedá, spodek vyplňoval zahliněný písek. Z výplně získáno několik střepeň.

1) Diviš V.: Řadové hroby u Dražkovic, Pam.arch.XII,1884,474-475, týž: Hroby u Dražkovic, Pam.arch. XIII, 1885, 31-38, Piň J.L.: Starožitnosti II, 281.

1. Střep z okrajem misky kolmo zvednutým a konickým tělem, hlazeného, okrově šedého povrchu, rozm. 70 x 53 mm, inv.č. 28 330 (tab.4:1).

2. Střep z plochého dna nádoby, na vnější straně je zlomek rýhy. Povrch drsný, špinavě okrové barvy. Rozm. 38 x 34 mm, 28 331.

3. Šest střepů ze stěn hrubších nádob, 28 332-337.

4. Část rozbitého valounu křemene o rozm. 60 x 49 mm, 28 338.

Objekt 2

Znatelný na V profilu průkopu, na parc.č. 408/1. Byla to kúlová jamka, dl. 30 cm a 10 cm hluboká, černavé výplně, s několika střepy.

1. Střep z okraje nádoby, kolmo zvednutým a uvnitř prožlábnutým, drsného šedočerného povrchu, rozm. 41 x 28 mm, 28 339 (4:2).

2. Část konického spodku větší nádoby, drsného šedohnědého povrchu, v materiálu příměs slídy, rozm. 61 x 40 mm, 28 340.

Objekt 3

Zjištěn na parc.č. 396/1 na Z profilu průkopu. Objekt byl mělký, 140 cm dlouhý na profilu, s rovným dnem v hl. 40 cm. Jeho J stěna byla sešikmena, S poškozena meliorační rýhou. Výplň byla černavá, sypká, písčitá, s drobnými kaménky.

Objekt 4

Východní profil průkopu, na parc.č. 395. Malá jamka, na profilu dl. 80 cm, se šikmými stěnami a plochým dnem v hl. 55 cm, šedočerné výplně.

Objekt 5

Západní stěna průkopu na parc.č. 395, zkoumán záchranným výzkumem 9.IV.1976 (tab.2). Skládal se ze dvou částí A,B, které mohou, ale nemusí spolu souviset. Část A byla z větší části zničena, zachovala se na Z břehu průkopu pouze okrouhlá část, dl. 146 cm, s dochovanou šířkou ve směru Z-V 40 cm. Stěny byly pravidelně sešikmeny, dno dvakrát prožlábnuté, v J části 53 cm hl., v S 55 cm od buldozerem skrytého povrchu (původní ornice cca 30 cm). Výplň byla jednolitá, tmavošedá, bez náleží. Část B představoval zbytek pravidelné jámy patrně obdélníkovitého půdorysu se zaoblenými rohy. Její šířka byla ve směru S-J 232 cm, zachovalá délka Z-V 108 cm. Stěny se pravidelně skláněly. JZ roh vybíhal v kruhovitý výběžek, snad zbytek kúlové jamky o pr. 52 cm. Dno bylo celkem rovné, v S části dosahovalo hl. 38 cm, ve středu 41 cm a v J části 35 cm od skrytého povrchu. Výplň byla jednolitá, tmavošedá, se střepy a kameny.

1. Střep z horní části soudkovité nádoby z tuhového materiálu, s okrajem oble ven zesíleným, hrdlo nevyznačeno. Povrch setřen, šedivě okrové barvy. Rozm. 112 x 50 mm, 28 348 (4:6).

2. Střep z okraje zásobnice, střešovitě ven zesíleným a uvnitř prožlábnutým, drsného povrchu, šedé barvy, v materiálu příměs slídy. Rozm. 75 x 38 mm, 28 349 (4:7).

3. Střep ze stěny nádoby z tuhového materiálu, zdobené svislým rýhováním, poněkud setřelého povrchu, pokrytého červenohnědou vrstvičkou, vnitřek šedý. Rozm. 34 x 25 mm, 28 350.

4. Střep z podhrdlí nádoby s hrdlem odsazeným, pod lomem jsou vodorovné mělké žlábký. Povrch drsný, šedé, na vnitřní straně okrově šedé barvy. Rozm. 50 x 41 mm, 28 351 (4:9).

5. Střep ze svislého okraje nádoby, vně slabě zesíleného, drsného, šedivě hnědého povrchu. Rozm. 46 x 28 mm, 28 352 (4:4).

6. Střep ze spodku masivní nádoby z tuhového materiálu, s kouskem dna. Nad dnem, asi 2 cm, končí husté svislé rýhování. Povrch setřen, černavé barvy. Rozm. 55 x 49 mm, 28 353 (4:8).

7. Střep z horní části výdutě nádoby, která je hlazena nepravidelnými vodorovnými tahy, spodek zdrsňen, povrch černavé barvy. Rozm. 50 x 43 mm, 28 354 (4:3).

8. Střep ze stěny nádoby s vysedlým lomem a konickým spodkem, který je zdoben šikmými rýhami. Povrch hrubší, šedé barvy. Rozm. 30 x 29 mm, 28 355 (4:5).

9. Střep ze zvednutého okraje nádoby, drsného povrchu, na vnitřní straně je černavý nálep, jinak šedohnědé barvy. Rozm. 47 x 32 mm, 28 356 (4:10).

10. Střep ze stěny nádoby, zdobené na vnější straně svislým nepravidelným rýhováním, drsného šedého povrchu, vnitřek černý. Rozm. 39 x 26 mm, 28 357.

11. 13 střepů ze stěn nádob, některé s příměsí slídy, 28 358-370.

12. 33 kusů špinavě okrové mazanice, tvrdě vypálené, 28 371.

13. Zlomek žernovu z čediče Kunětické hory, rozm. 110 x 72 x 98 mm, 28 372.

14. 3 úlomky kamenů, snad rovněž ze žernovů, 28 373.

Objekt 6

Východní profil průkopu, na parc.č. 395. Kúlová jamka, široká 40 cm, 50 cm hluboká, šedočerné výplně.

Objekt 7

Na stejném V profilu, na parc.č. 395. Kúlová jamka, široká 58 cm, hluboká 60 cm, výplň na spodku světle šedá, v horní části šedohnědá s bročky mazanice.

Objekt 8

Východní profil, na parc.č. 395. Jáma 130 cm dl., zahlobená 70 cm od skrytého povrchu, se šikmými stěnami, více se svažujícími na S straně. Výplň byla tmavě šedá, písčítá, s bročky mazanice a střepem.

1. Střep z oblé výdutě nádoby, kdysi hlazeného černohnědého povrchu. Rozm. 42 x 34 mm, 28 374.

2. Zlomek červenohnědé, tvrdě vypálené mazanice. Rozm. 36 x 23 mm, 28 375.

Objekt 9

Západní profil průkopu na parc.č. 394. Záchranný výzkum proveden 9.IV.1976 (tab.3). Tvořila ho jáma patrně oválného půdorysu, s hlavní osou ve směru Z-V. Délka na profilu byla 191 cm, šířka ve směru Z-V 98 cm. Stěny byly sešikmeny, dno celkem rovné, v hl. 34 cm (S část) až 40 cm (Z část). Výplň tmavošedá, se střepy a mazanicí.

1. Pět částí velké mísy s okrajem dovnitř vklopeným a konickým tělem. Povrch na těle drsnější, okrově šedé barvy. Výška cca 130 mm, 28 376 (5:6).

2. Střep z horní části mísy s okrajem oble dovnitř zataženým, tělo patrně konické. Povrch hlazen, hnědé barvy, vnitřek šedý. Rozm. 103 x 58 mm, 28 377 (5:1).

3. Střep z horní části nádoby s okrajem rozevřeným a slabě vně zesíleným, úzké hrdlo je odděleno od těla. Povrch nerovný, tmavohnědé barvy, na vnitřní straně je černavá krusta. Rozm. 79 x 44 mm, 28 378 (5:7).

4. Střep patrně z rozevřeného okraje nádoby, nerovného hnědého povrchu, na vnitřní straně černohnědý. Rozm. 58 x 37 mm, 28 378.

5. Střep ze dna silnostěnné nádoby, drsnějšího hnědého povrchu, v materiálu příměs slídy. Rozm. 41 x 26 mm, 28 380.

6. Střep z konického spodku nádoby s kouskem dna, drsného, hnědého povrchu, vnitřek šedý. Rozm. 80 x 55 mm, 28 381 (5:5).

7. Střep ze spodku větší nádoby, s kouskem plochého dna. Povrch hrubý, hnědočerné barvy, v materiálu příměs slídy. Rozm. 67 x 48 mm, 28 382.

8. Dva střepy z nádoby prohnutého hrdla, ostře odděleného od těla. Hrdlo je hlazené, tělo zdrsněné, šedohnědé barvy, hrdlo má černý nátěr, v materiálu příměs slídy. Rozm. 77 x 35 mm, 65 x 50 mm, 28 383 (5:4).

9. Střep ze spodku a dna silnostěnné nádoby, hrubého okrově šedého povrchu. Rozm. 91 x 71 mm, 28 384 (5:3).

10. Střep ze zaobleného spodku nádoby, hrubého šedivě okrového povrchu. Rozm. 86 x 70 mm, 28 454.

11. Střep ze stěny nádoby hrubého povrchu, šedé barvy. Na vnější straně je hrubé svislé nepravidelné rýhování, vnitřek odlomen. Rozm. 48 x 40 mm, 28 455.

12. 69 střepů ze stěn nádob, často je v materiálu příměs slídy. 28 385-453.

13. Tři zlomky tvrdě vypálené špinavě okrově mazanice, buď s vyhlazenou plochou nebo otiskem většího kúlu. 28 456.

14. Dva zlomky slídnatého kamene. 28 457.

Objekt 10

Parc.č. 394, Z břeh průkopu, záchranný výzkum 9.IV.1976. Zbytek polozemnice, ze které se dochovala pouze Z část. Objekt byl orientován ve směru Z-V. Jeho šířka byla 310 cm, zachovaná délka při S straně 120 cm, při Z 200 cm. Stěny byly poměrně strmé, dno ploché, v hl. 42 cm (S část) a 40 cm (Z část). Při Z okraji, těsně při stěně, byla kruhovitá kúlová jamka o pr. 50 cm, se šikmými stěnami a prožlábnutým dnem, v hl. 69 cm. Výplň polozemnice byla šedá, silně promíšená pískem, nad dnem byla 5-10 cm silná vrstvička černé barvy. Ve výplni nalezeny střepy, zlomky mazanice a kameny. Objekt narušil lužický žárový hrob, z kterého pocházejí střepy, nalezené ve výplni (28 465-468).

1. Střep z horní části hrncovité nádoby s okrajem rozevřeným, uvnitř prohnutým. Úzké hrdélko je ostře nasazeno na tělo. Povrch drsný, hnědé barvy, v materiálu příměs slídy. Rozm. 118 x 51 mm, 28 461 (4:11).

2. Dva střepy z mísky s okrajem dovnitř zataženým, konickým tělem a plochým dnem. Povrch drsný, černé barvy, v materiálu příměs slídy. Výška cca 90 mm, 28 462 (4:12,13).

3. Střep ze spodku nádoby s kouskem dna. Povrch zcela zničen, šedé barvy. Rozm. 43 x 28 mm, 28 463 (4:14).

4. Střep ze slabě rozevřeného a na vnitřní straně prožlábnutého okraje nádoby, drsného tmavohnědého povrchu, v materiálu příměs slídy. Rozm. 42 x 22 mm, 28 464 (4:15).

5. 38 střepů ze stěn nádob, převážně latenských, některé s příměsí slídy, několik jich může být i lužických. 28 469-506.

6. Střep ze stěny nádoby vyrobené na kruhu, na vnitřní straně technické žlábký. Povrch pečlivě vyhlazen, okrové barvy. Rozm. 58 x 54 mm, 28 507.

7. 9 kusů tvrdě vypálené červenohnědé mazanice. 28 508.

*

Další laténské sídliště jsme zachytili při průzkumu trasy plynovodu Heřmanův Městec - Černá za Bory v r. 1976. Sídlištní objekty byly rovněž na kat.ú. Dražkovic, na severním okraji obce, kde z rovinnatého prostředí vystupuje nízká, v terénu dnes téměř neznatelná, písková duna, mající v pr. 80 m a zvedající se asi 100 cm nad okolní terén. Původní duna, zabírající parc.č. 324, 332, 333, 341, 346 byla jistě vyšší, dnes je roztažena orbou. Toto sídliště (na plánu, tab.1, označeno jako B) je vzdáleno od prvního cca 1 a 1/4 km jižním směrem. Průkop plynovodu protnul sídliště ve směru Z-V, objekty byly znatelné v délce 110 m. Celkem bylo zachyceno v průkopu 6 objektů, které bylo možno přesně zakreslit. Záchraným výzkumem 9.IV.1976 se podařilo částečně prozkoumat jen obj. 4.

Objekty 1 a 2

Zachyceny na parc.č. 341. Představovaly je menší oválné jamky, patrně kůlové, znatelné ještě na buldozerem skryté ploše. Při naší další návštěvě již byly zničeny. Na povrchu jamek jsme sebraly jednotlivé střepy.

Z obj.1 pochází střípek ze stěny nádoby, setřelého černého povrchu, o rozm. 19 x 14 mm, 28 570. Z obj. 2 pak střep ze stěny mísy točené na kruhu, mající na vnitřní straně vyhlazenou vnici. Povrch pečlivě vyhlazen a leštěn, černé barvy. Rozm. 31 x 29 mm, 28 571 (7:1).

Objekt 3

Parc.č. 341. Kůlová jamka, znatelná na J stěně průkopu, mající pr. 20 cm a hl. 40 cm od skrytého povrchu. Její výplň byla šedá, bez nálezů.

Objekt 4

Parc.č. 333. Částečně prozkoumán 9.IV.1976 na J straně průkopu. Objekt tvořila patrně kruhovitá jáma, jejíž S konec byl zničen průkopem, J byl pod hromadou hlíny. Zjištěná max. délka byla 284 cm, námi prozkoumaná šířka 108 cm. Stěny objektu byly sešikmeny, více ve V polovině, dno bylo ploché, v hl. 120 cm od povrchu (40 cm ornice). Výplň v horní části byla hnědošedá, ve spodní světle šedá, v ní střepy, zlomek závaží, mazanice a kameny (tab.6).

1. Střep z horní části nádoby s okrajem na vnější straně oble zesíleným, hrdlo bez přerušení přechází v oblé tělo, zdobené svislými rýhami. Povrch drsný, šedivě hnědé barvy. Rozm. 100 x 57 mm, 28 572 (7:2).

2. Střep z horní části zásobnicovité nádoby s okrajem ven oble zesíleným, úzké hrdlo je vyznačeno nepatrným odsazením. Povrch drsný, okrové barvy, v materiálu příměs slídy. Rozm. 74 x 70 mm, 28 573 (7:13).

3. Dva střepy z horní části nádoby, s okrajem rozevřeným a nepatrně zesíleným, na vnější straně hraněným, úzké hrdlo je ostře odděleno od těla, které je zdrsňeno. Hrdlo a vnitřek okrové barvy, vnitřek má tmavohnědé skvrny. Rozm. 124 x 65 mm, 62 x 58 mm, 28 574 (8:11).

4. Střep z horní části mísy s okrajem ven i uvnitř vodorovně rozšířeným, úzké hrdélko měkce přechází v patrně konické tělo, nad lomem je hlazen úzký pás. Povrch drsný, červenohnědé barvy. Rozm. 70 x 60 mm, 28 575 (7:3).

5. Střep z horní části mísy vyrobené na kruhu z plaveného materiálu, esovité profilace. Povrch pečlivě vyhlazen, okrové barvy. Rozm. 96 x 39 mm, 28 576 (7:8).

6. Část plochého dna nádoby vyrobené na kruhu, na vnitřní straně dvě soustředně vhlazované rýhy. Povrch kdysi pečlivě vyhlazen, černé barvy, dnes značně poškozen. K této nádobě ještě náleží jeden střep ze stěny. Rozm. 139 x 82 mm, pr. 107 mm, 28 577 (7:4).

7. Střep ze stěny mísy vyrobené na kruhu z plaveného materiálu. Na vnitřní straně je zlomek vhlazované vlnice. Povrch pečlivě vyhlazen, okrové, na vnitřní straně okrově šedé barvy. Rozm. 51 x 44 mm, 28 578 (8:9).

8. Střep z horní části nádoby dovnitř sešikmené, s okrajem oválně zesíleným. Povrch hrubší, okrově šedé barvy, v materiálu příměs tuhy. Rozm. 65 x 40 mm, 28 579 (8:1).

9. Střep z horní části výdutě lahvovité nádoby vyrobené na kruhu, povrch pečlivě vyhlazen, černé barvy. Rozm. 66 x 51 mm, 28 580 (7:12).

10. Střep ze stěny nádoby, zdobené svislými širokými rýhami. Povrch drsný, v materiálu příměs kaméneků. Rozm. 51 x 46 mm, 28 581 (9:4).

11. Střep ze stěny nádoby, zdobené svislými, velmi širokými rýhami, drsného hnědého povrchu, vnitřek tmavě šedý. Rozm. 41 x 40 mm, 28 582 (8:10).

12. Střep z konické spodní části nádoby s kouskem dna. Povrch drsný, hnědé barvy, nad dnem 4 cm silný černavý pás. Vnitřek šedý, v materiálu příměs slídy. Rozm. 119 x 104 mm, 28 583 (9:3).

13. Střep ze šikmo dovnitř vklenutého okraje mísy, drsného černohnědého povrchu. Rozm. 54 x 26 mm, 28 584 (8:2).

14. Střep ze stěny nádoby vyrobené na kruhu, zdobené na vnitřní straně vodorovnými vhlazovanými pásy. Povrch pečlivě vyhlazen, černé barvy. Rozm. 63 x 45 mm, 28 585 (8:13).

15. Střep z horní části masivní lahvovité nádoby s okrajem rozevřeným, pod ním ostré žebírko, vzniklé ze dvou širokých žlábků. Tělo silně vyklenuto a zdrsněno. Hrdlo hlazené, hnědé barvy, vnitřek drsný, šedý. Rozm. 134 x 105 mm, 28 586 (8:8).

16. Dva zlomky ze stěny nádoby, hrdlo bez přerušení přechází v tělo, které je zdrsněno, hrdlo hlazené. Povrch šedohnědý, v materiálu příměs slídy. Rozm. 85 x 65 mm, 89 x 70 mm, 28 587.

17. Střep z horní části mísy s okrajem dovnitř vklopeným a konickým tělem. Povrch nerovný a drsný, okrově šedé barvy, vnitřek šedý. Rozm. 61 x 45 mm, 28 588 (8:4).

18. Střep z rozevřeného okraje masivní nádoby, slabě vně hraněným a uvnitř prohnutým. Povrch drsný, šedivě hnědé barvy, vnitřek černý. Rozm. 83 x 38 mm, 28 589 (9:1).

19. Střep z velké mísy s okrajem dovnitř zataženým a konickým tělem. Povrch nerovně hlazen, okrově šedé barvy, vnitřek tmavě šedý. Rozm. 134 x 124 mm, 28 590 (7:9).

20. Střep ze stěny masivní nádoby zdobené na vnější straně skupinami svislých, hrubých rýh. Povrch hrubší, hnědé barvy. Rozm. 67 x 52 mm, 28 591 (8:7).

21. Střep ze široce rozevřeného okraje patrně mísy, vyrobené na kruhu z plaveného materiálu, pečlivě vyhlazeného okrového povrchu. Rozm. 42 x 25 mm, 28 592 (9:6).

22. Střep z nádoby s hrdlem slabě vysedlým, hrubšího okrového povrchu, v materiálu příměs slídy. Rozm. 43 x 35 mm, 28 593 (8:14).

23. Střep ze široce rozevřeného okraje nádoby, který je slabě cípovitě vzhůru vytažen. Povrch zcela setřen, šedé barvy, v materiálu příměs slídy. Rozm. 27 x 24 mm, 28 594 (7:11).

24. Část dna zásobnice, hrubého a poškozeného povrchu, okrově šedé barvy, v materiálu příměs slídy. Rozm. 179 x 68 mm, 28 595 (8:6).

25. Střep z konického spodku nádoby s kouskem dna. Povrch nerovný, hnědočerné barvy. Rozm. 56 x 46 mm, 28 596 (7:5).

26. Střep ze stěny silné nádoby, na lomu reparační otvor. Na vnitřní straně je zlomek vhlazovaného pásu a vlnice. Povrch kdysi hlazen, vnitřek poškozen, tmavohnědé barvy. Rozm. 51 x 28 mm, 28 597 (7:14).

27. Část plochého dna nádoby, na vnitřní straně poněkud zvednutého. Povrch drsný, šedivě okrový, v materiálu příměs slídy. Rozm. 76 x 66 mm, 28 598 (7:7).

28. Strípek ze stěny nádoby zdobené svislými žlábků, drsného šedého povrchu, rozm. 31 x 20 mm, 28 599 (8:3).

29. Střep z dovnitř vklopeného okraje mísy, částečně poškozeného, šedivě hnědé povrchu. Rozm. 36 x 29 mm, 28 600 (9:2).

30. Střep z oblé výdutě a zaobleného spodku nádoby vyrobené na kruhu, na vnitřní straně dvojité vhlazovaný pás. Povrch kdysi pečlivě vyhlazen, černé barvy. Rozm. 39 x 38 mm, 28 601 (8:12).

31. Střep ze stěny nádoby vyrobené na kruhu, pečlivě vyhlazeného černého povrchu, rozm. 41 x 32 mm, 28 602.

32. Střep z podhrdlí nádoby s hrdlem ostře odděleným a zaobleným tělem. Povrch setřen, červenohnědé barvy. Rozm. 45 x 41 mm, 28 603 (9:5).

33. Střep ze stěny nádoby, zdobené svislými, různě širokými rýhami. Povrch drsný, hnědé barvy. Rozm. 53 x 41 mm, 28 604 (9:7).

34. Strípek z podhrdlí patrně situlovité nádoby, s hrdlem odděleným snad rýhou. Povrch setřen, šedé barvy, v materiálu příměs tuhy. Rozm. 24 x 17 mm, 28 605 (8:5).

35. Část hliněného závaží, snad čtyřhranného, s otvorem. Povrch hrubý, špinavě červenohnědé barvy. V.zl. 82 mm, šířka 68 mm, 28 606 (7:6).

36. 38 střepů ze stěn nádob, většinou hrubších a větších. 28 607-644.

37. 5 kusů tvrdě vypálené, špinavě červenohnědé mazanice, jeden s otisky prutů a jeden s hlazenou šedou plochou. 28 645.

38. Kus Fe strusky. 28 646.

39. Rozbitý kámen, snad se stopami železného kyzu. 28 647.

Objekt 5

Parc.č. 324. Šedá vrstva, znatelná na obou stranách průkopu v délce 550 cm, s celkem plochým dnem, v hl. 40-50 cm od skrytého nadloží.

Objekt 6

Parc.č. 324. Menší jáma, znatelná na obou stranách průkopu. Délka na profilu byla 120 cm, východní stěna byla táhle sešikmena, severní strmější, dno prohnuté, v hl. 96 cm (40 cm ornice). Výplň hnědočerná, ve spodní části světle šedá (tab.6).

Poslední, třetí stopa laténského osídlení na katastru Dražkovic, zachycena rovněž při průzkumu trasy plynovodu. Na vrcholu mírného návrší, nacházejícím se SZ od obce, zvaném „Na hůrkách“ jsme na okraji staré pískovny, které vytěžila celé jádro kopce, na parc.č. 234/3 našli několik střepů, které náleží laténské kultuře. V průkopu plynovodu, který procházel

po severním svahu návrší, nebyly zjištěny žádné objekty. Sídliště bylo patrně zcela zničeno pískovnou (na tab. I označeno jako nal. C).

*

V Dražkovicích byla zachycena místa laténského osídlení na třech prostorech, které jsou zhruba od sebe vzdáleny 1,5 km. Rozsah osídlené plochy není příliš velký, jak přesvědčivě dokázaly průkopy, které osídlenou plochu protínaly. Nejde zřejmě o vesnice, ale o jednotlivé sídlištní jednotky typu dvorců. Nasvědčuje tomu také skladba sídlištních objektů. Na obou sídlištních A i B v Dražkovicích nalezeny kúlové jamky po povrchových stavbách, zřejmě obytných, dále zahloubené objekty, jako polozemnice (v části B objekt 5 - vrstvu dl. 550 cm můžeme interpretovat rovněž jako zbytek polozemnice), typické pro laténské období s kúlem ve střední části kratší stěny,²⁾ které mohou mít výrobní funkci a dále zásobní jámy. Ohrazení takového dvorce nebylo v Dražkovicích sice zachyceno, ale vzhledem ke způsobu záchrany objektů a porušení terénu, není lehké ohrazení plotem vyloučeno. Takovéto rozložení menších sídlištních jednotek nebo dvorců zcela zapadá do současného laténského osídlení krajiny mezi Pardubicemi a Chrudimí. I zde lze sledovat jednotlivá sídliště ve vzdálenosti 1,5 až 2 km od sebe (Pardubice, u hřbitova, Nové Jesenčany, Třebosice, Dřenice, Mikulovice, Medlešice, Chrudim, depo na S straně města). Osídlení nemusí být zcela současné, ale chronologicky se od sebe příliš neliší.³⁾ Keramické nálezy z obou sídlišť v Dražkovicích se hlásí k mladé laténské kultuře, LC2 až LD1, v pojetí A. Rybové pro východní Čechy její L 2c až L 3a,⁴⁾ tedy zhruba 2. stol. až poč. 1. stol. př. Kr. Je to rovněž období trvání oppida v Českých Lhoticích.⁵⁾ Sledované území sice nepředstavuje bezprostřední jeho hospodářské zázemí, jednotlivé dílenské okruhy, na př. keramické (Brčokoly,⁶⁾ Chrudim) nebo železářské (Bohdaneč, Slepotice), či výroba

2) Rybová A.: Hospodářský charakter osad z doby laténské a časné doby římské ve východních Čechách. Acta Musei Reginaehradecensis B, XI, 1967-1969, 71-99.

3) Rybová A.: Laténská sídliště ve východních Čechách a přilehlé oblasti středočeské, Hradec Králové 1968. Některé novější nálezy nejsou dosud publikovány, na př. Třebosice, Medlešice, ale ani celkově starší i novější nálezy z Chrudimí.

4) Rybová A.: Keramika na rovinných osadách východních Čech v době laténské. Pam. arch. LX 1969, 367-442.

5) Princ M.: Keltské oppidum u Českých Lhotic. Arch. rozhl. XXVI, 1974, 614-621.

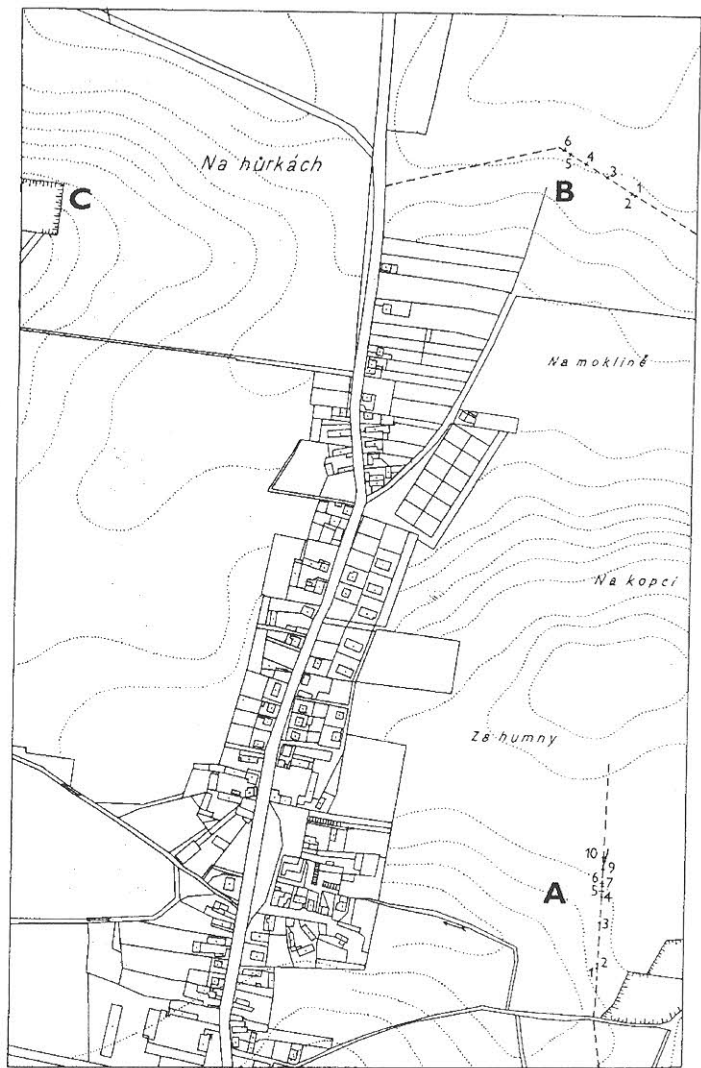
6) Princ M., Skružný L.: Laténská hrnčířská pec v Brčokolech, Pam. arch. LXVIII, 1977, 164-192.

rotačních mlýnů pod Kunětickou horou⁷⁾ pracují samostatně, ale celkovou závislost a ovlivnění Chrudimska a částečně Pardubicka tímto keltským oppidem jistě můžeme předpokládat. Je to také období největšího rozšíření laténské kultury ve východních Čechách.

La Tene-Funde von Dražkovice (Zusammenfassung)

Durch die Rettungsforschung bei einem Wasser- und Gaserdaushub wurde in Dražkovice (Bez. Pardubice) auf drei Stellen Besiedlung aus dem jüngeren La Tene festgestellt. Die besiedelte Fläche ist nicht groß und die sich wiederholenden Formen von Siedlungsobjekten (das oberirdische Pfahlhaus, die halbvertiefte Erdhütte, die vertieften Vorratsgruben) sprechen für selbstständige Siedlungseinheiten - cca 1,5 km von sich entfernte Gehöfte. Dem entspricht auch die Dörfer- und Gehöftelage zwischen Pardubice und Chrudim. Direkt handelt es sich nicht um das Hinterland zu dem bekannten Kelten-Oppidum in der Nähe von České Lhotice, doch die Einflüsse in der Umgebung von Chrudim und teilweise auch von Pardubice sind sicher nicht bedeutungslos. Die Funde von Dražkovice gehören zu dem jüngeren La Tene, in LC bis LD, ergo in die zweite Hälfte 2. und in die erste Hälfte 1. Jahrhunderts v. Chr.

7) V. Diviš-Čištecký: Starobylá dílna ručních mlýnků na hoře kunětické. Český lid I, 1893, 708-711. Waldhauser J.: Keltské rotační mlýny v Čechách. Pam. arch. LXXII, 1981, 153-221. Vokolek V.: Pravěké nálezy z Kunětické hory. Východočeský sborník historický 6, 1997, 1-8.

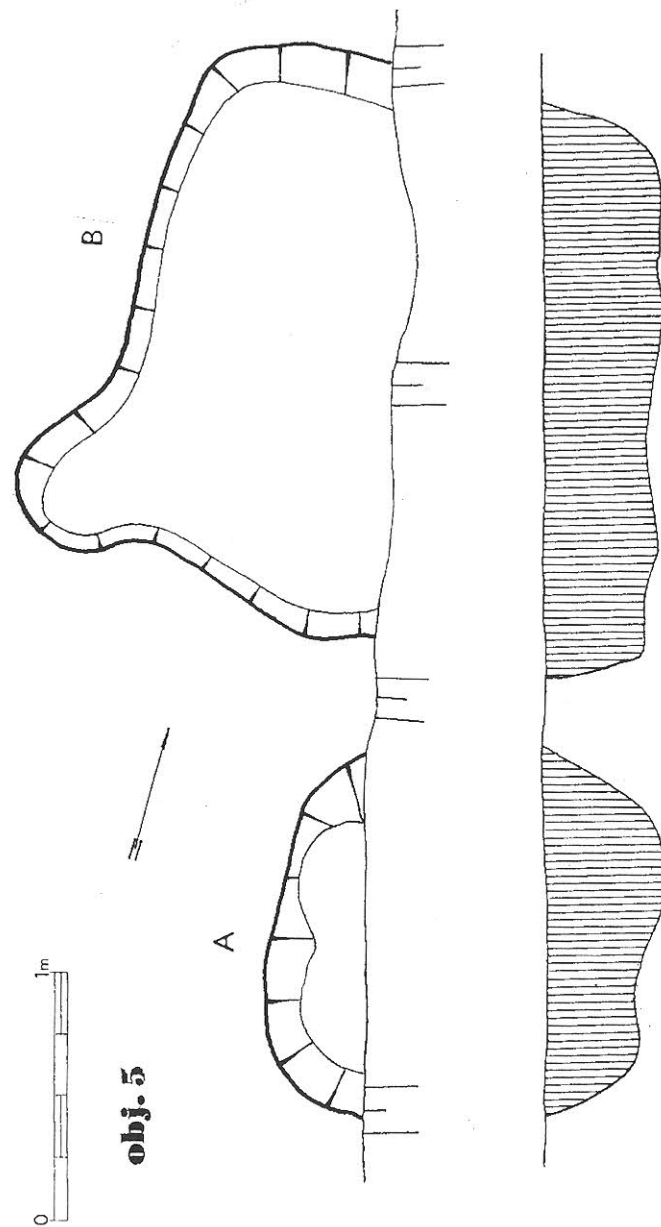

DRAŽKOVICE
o. Pardubice

0 100 200m

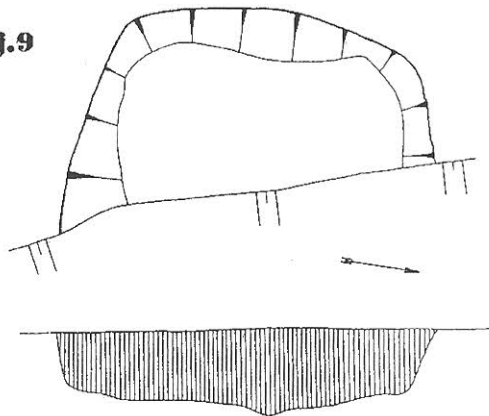
Dražkovice, rozložení nalezišť A,B,C laténské kultury
a jednotlivých objektů.

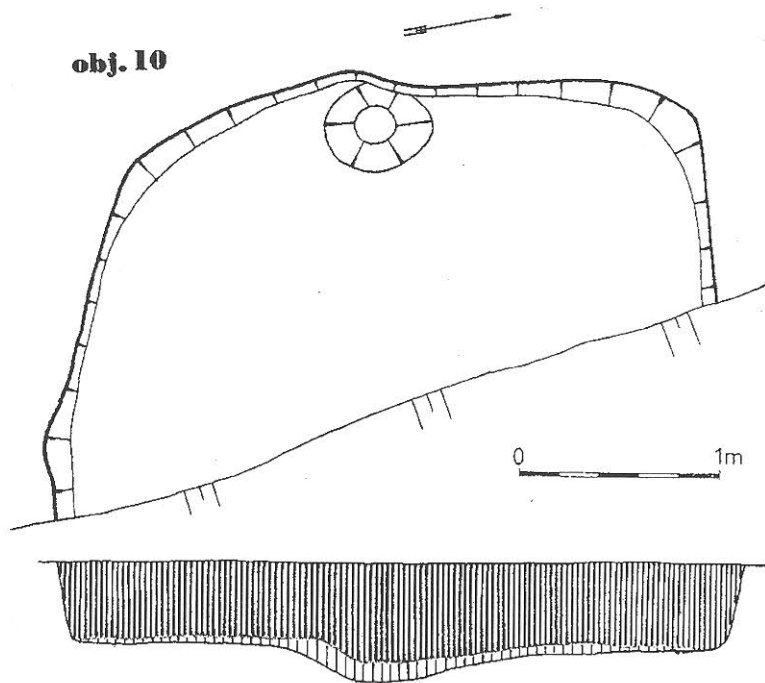
obj. 5

Dražkovice, nal. A, půdorys a profil obj. 5.

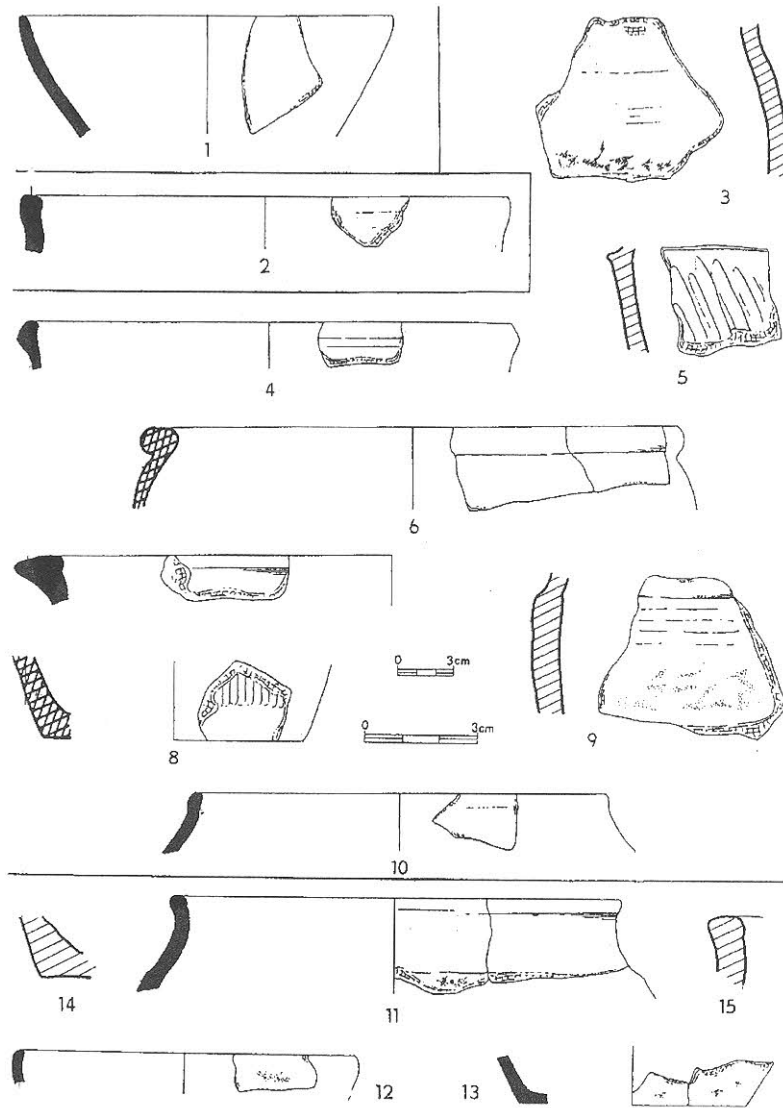
obj. 9

obj. 10

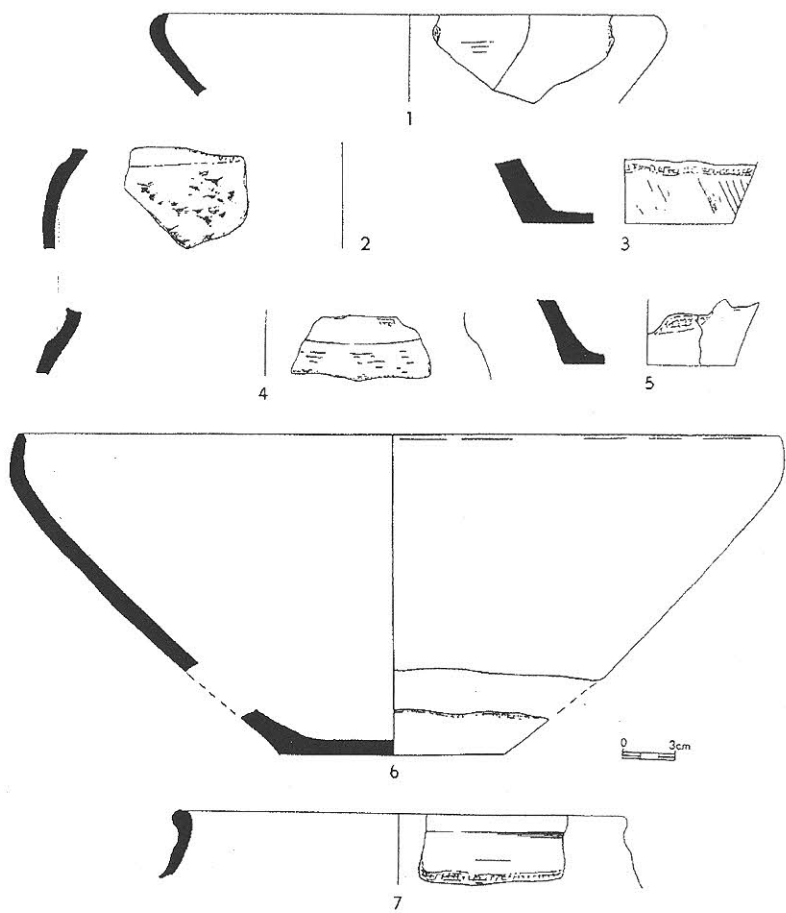

Dražkovice, nal. A, půdorysy a profily obj. 9 a 10.

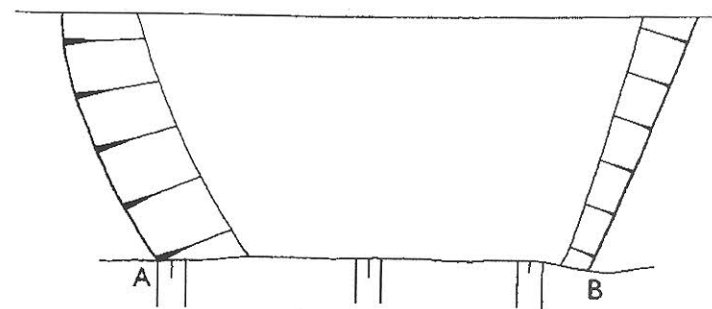

Dražkovice. Nal. A, 1 - obj. 1, 2 - obj. 2, 3-10 - obj. 5, 11-15 - obj. 10.

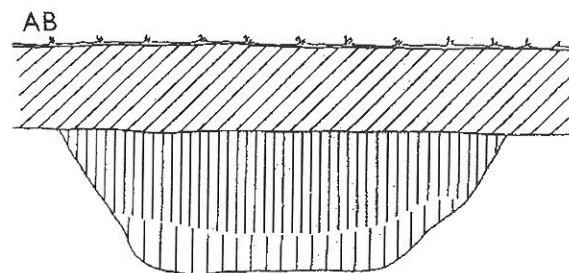

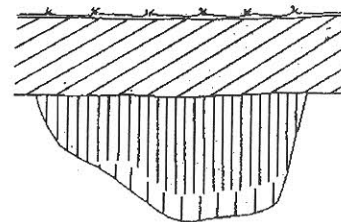
Dražkovice. Nal. A, 1-7 obj. 9.

obj. 4

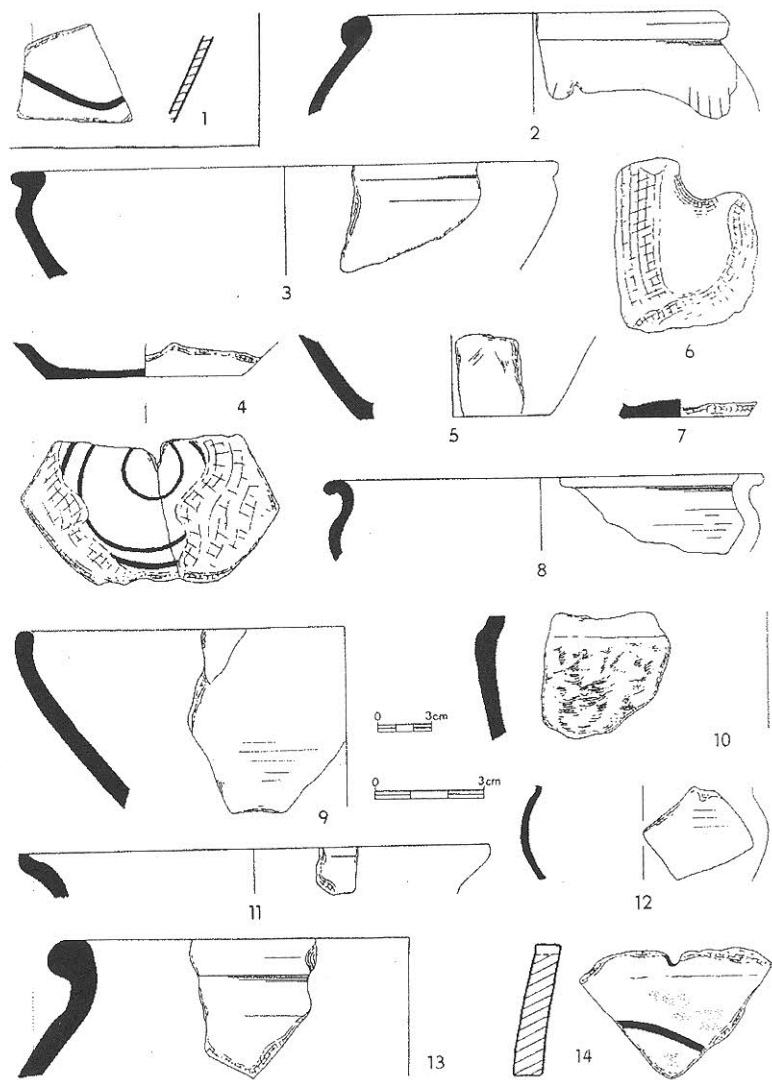

0 1m

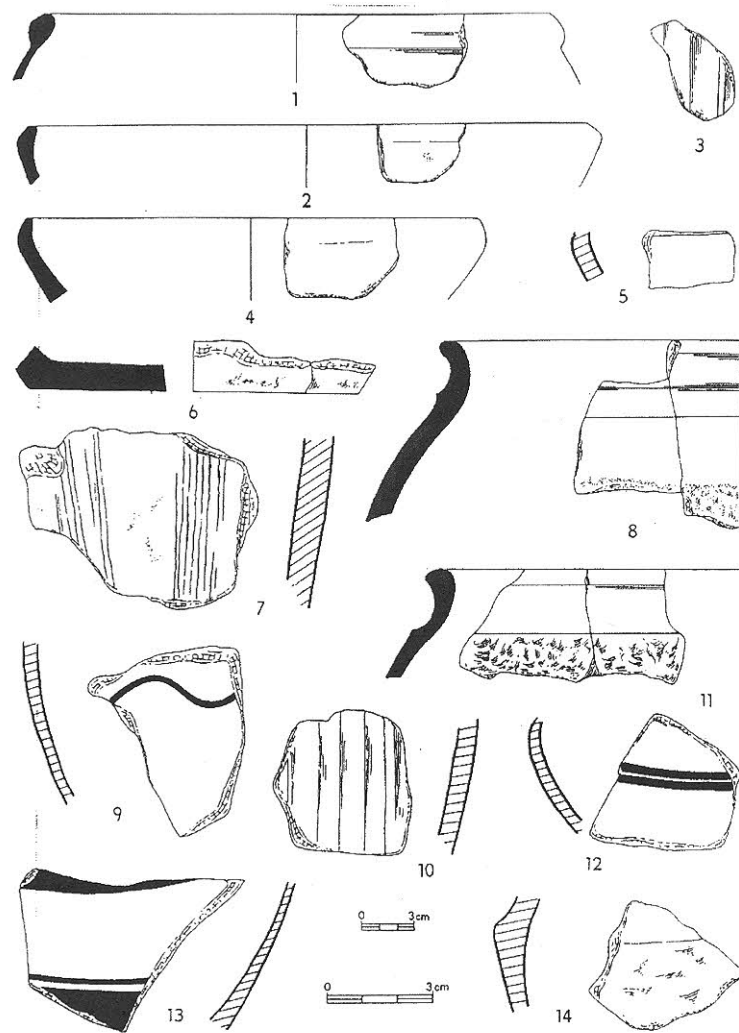

obj. 6

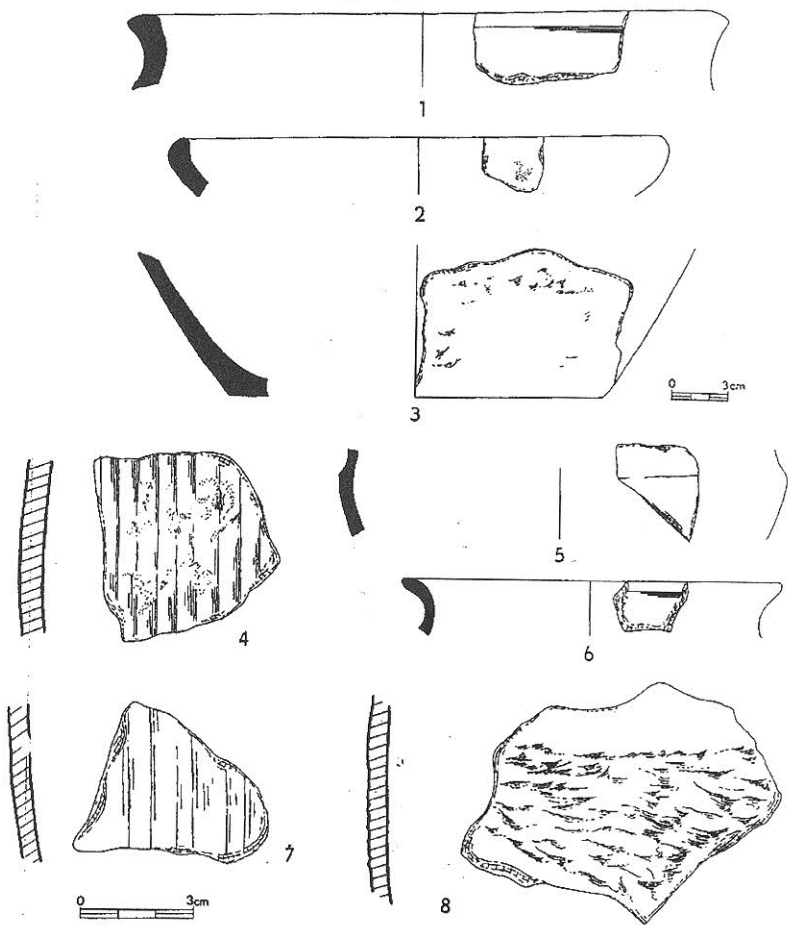
Dražkovice. Nal. B, půdorysy a profily obj. 4 a 6.

Dražkovice. Nal. B, 1 - obj.2, 2-14 obj. 4.

Dražkovice. Nal. B, 1-14 obj. 4.

Dražkovice. Nal. B, 1-8 obj. 4.